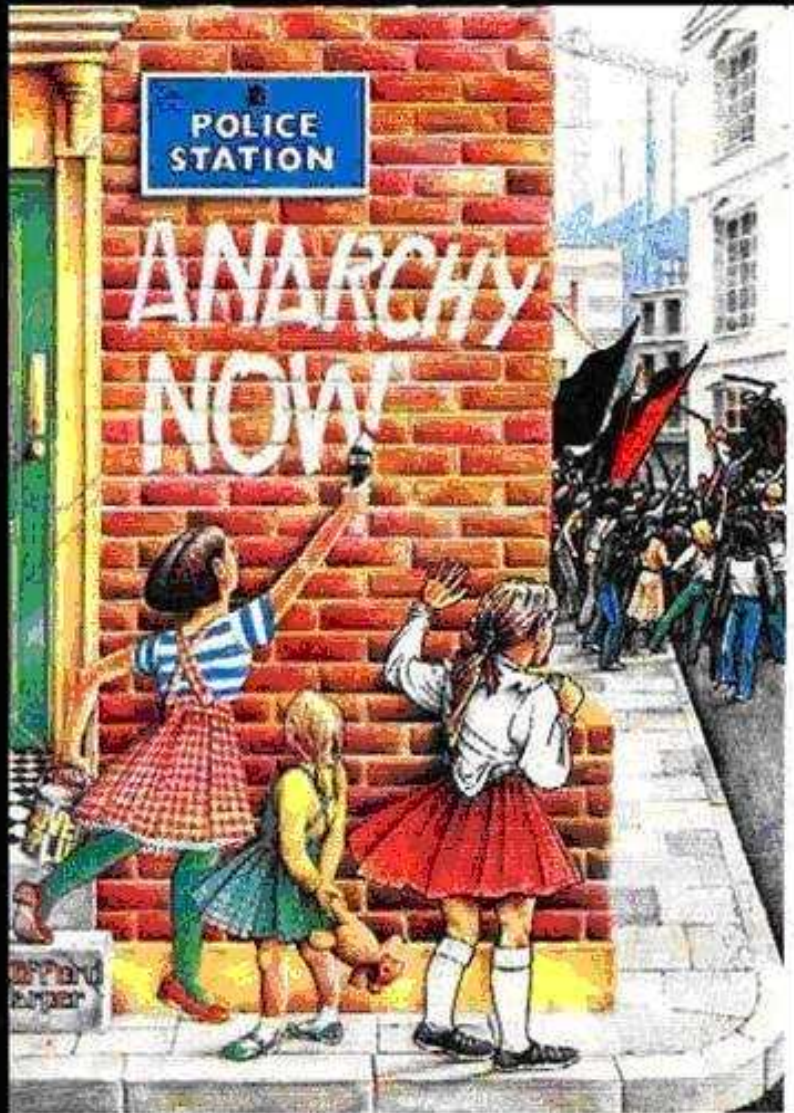

tonom

An Bizimdir!

www.atonom.org
mail@atonom.org

Yönetilmek nedir ?

"İzlenmek, soruşturulmak, gözetlenmek, kapatılmak, yorumlanmak, yasalara uydurulmak, ne iffeti ne de yaratıcılığı olan insanlar tarafından denetlenmek, bireyin yaptığı her eylemde mimlenmesi, kaydedilmesi, nüfus sayımına tabi tutulması, damgalanması, onaylanması, yetkilendirilmesi, vergilendirilmesi, fiyatlandırılması, tavsiye edilmesi, doğru yola sokulması anlamına gelir. Halkın çıkarları bahane edilerek sömürülmek, sömürülmek tekelleştirilmek, soyulmak anlamına gelir. Bütün bunlar halkın yararı ve halkın çıkarları için yapılır. Daha sonra, ilk direniş belirtisi ya da şikâyet sözcüğünde kişi baskı altına alınır, tutuklanır, yargılanır, vurulur, makineli tüfekle taranır. Sürgün edilmesi, satılması, ihanete uğratılması, dolandırılması, aldatılması, eziyet görmesi, onurunun kırılması, küçük düşürülmesi... Devlet işte budur; onun adaleti de, ahlakı da budur!" *P.J. Proudhon*

İktidar

İktidar, kodlamada: kapatılmada, yasaklamada, baskıda, gözetlemede, denetlemede ve yönetmededir. Okulda okuduğumuz kitapta, evde karşılaştığımız baskıda, gönderildiğimiz odamızda, kilitlendiğimiz tuvalette, sokakta gördüğümüz şiddette, yediğimiz tokatta, tekmede, coptadır. Hastanede yediğimiz sakinleştirici iğnededir, klinikte bilinçaltımıza ulaşmaya çalışılan sözcüklerdedir İktidar. Politikacıların nutukları, anne ve babanın tavsiyeleri, öğretmenin cetveli ve komutanın sana verdiği tüfektedir iktidar. Aynı giydiğimiz önlükte, üniformada, takım elbisede, tulumdadır. İş yerinde bayan yöneticinin yere vuran uzun topuğunda, askerde rütbelinin botlarının parlaklığında. İktidar yönetmekte ve yönetilmektedir.

"İktidar yalnızca baskı uygulamaktan - bastırmaktan, engel çıkarmaktan, cezalandırmaktan - ibaret olmadığını, arzuyu yaratarak, zevki kışkırtarak, bilgiyi üreterek; bundan daha derine nüfuz ettiğini de göstermektedir." "İktidar bedeni çalıştırır, davranışa nüfuz eder, arzu ve zevkle iç içe girer." *M. Foucault*

İktidar her yerdedir. Biz, iktidar karşıtları olarak, yönetmek ve yönetilmek istemiyoruz. Baskıya, şiddete boyun eğmeyi ne özgürlüğümüze ne ahlakımıza sığdırabiliyoruz. Dövülmeyi, denetlenmeyi, kapatılmayı, gözetlenmeyi, müşade altında tutulmayı kabul etmiyoruz. Bugüne kadar çektiğimiz, halen çekmekte olduğumuz ve bize açıktan veya gizli olarak dayatılan; kabullenmeci ahlak anlayışına, kanaatçi kurumsallaşmaya, hiyerarşik örgütlenmeye, emir almaya ve vermeye karşı duruyor ve anarşist direnişte birleşiyoruz. Çünkü biliyoruz; "İktidar her yerdedir, direniş de!" *M. Foucault*

Örgütlenme

Bugün, kendini sol olarak ya da işçi yanlısı olarak tanımlayan bir çok grup, parti, politikacı veya örgüt, Sanayi Devrimi'nden bu yana büyüyen ve gelişen işçi sınıfından bahsetmektedir. Bu kişi ve gruplar, işçi sınıfı tanımı ve anlayışının bugünlere aynen aktarılmasını beklemekte ve inatla kapitalizmi kendi dinleşmiş tezlerinin dışına çıkmadan, hiç bir şey değişmemiş gibi incelemektedirler. Bunun sonucunda ortaya çıkan, üzerinde direttikleri devrimci algı da, işçilere ve halkın bütününe yapılmış ahlaksız bir ihanetten öte değildir.

Bu ihanet aslında, Birinci Enternasyonal'de anarşistlerin kovulması ile başlayan ve Üçüncü Enternasyonal – Komintern çizgisiyle devrimci olmayan bir devrimci kitle yaratan Stalinist ahlakla kendini iyiden iyiye açık etmektedir. Bunun tarihsel çıktıları ise, 1871 Paris Komünü'nde, 1918 Ukrayna'sında, 1921 Kronştad'ında ve en reel sonuçlarıyla 1936 İspanya'sında açıkça görülmüştür, hala da görülmektedir.

Biz, bu ahlaksızlığı yıkıp geçmek için buradayız, hep de buradaydık. Biz devrimin belli bir sınıfa ya da zümreye ait olduğuna inanmıyoruz. Sadece işçi sınıfına dayandırılacak bir devrim ile sadece burjuvanın yapacağı bir devrimin birbirinden farklı olduğunu düşünmüyoruz. Devrimin, işçi sınıfını ya da halkın bütününe temsil edeceğini söyleyen; devrimci otorite ve partilere, temsiliyet aldatmacasıyla köşeyi dönmüş sendikacılara ve sendika başkanlarına güvenmiyoruz. Biz devrim yapmayı değil, işçilerden, köylülerden, sanatçılardan bugünün kapitalizminin getirdiği ofis çalışanlarına kadar uzanan bir kapitalizm algısı içerisinde, bütün insanların devrimci özneler olarak, devrimi yaşayarak örgütlendiği bir insanlık devriminden bahsediyoruz.

Devrimi, işçi sınıfı ya da herhangi başka bir grubun, diktatörlüğüyle gelebileceğine inanmanın ve inandırmanın, bir yanılgıdan öte, bir ahlaksız politik tutum olduğunu, bunun yeni bir iktidar sınıfı yaratacağını ve hiçbir şeyin değişmeyeceğini, yaşanmış tüm çıktlarıyla zihinlerimizde tutuyoruz. Cinsiyet ilişkilerinden üretim ilişkilerine, kültürel ilişkilerden günlük ilişkilere kadar; herşeyi tabandan ve yatay ilişkilerle, herkesin eşit olduğu, karar almada oybirliğine dayalı otonomist bir anarşizm ile hepberaber örgütleyeceğimiz bir devrimi zihnimizde ve yüreğimizde taşıyoruz. İşçi/halk örgütlenmeleri ile sınıfsal/zümresel ayrımları kaldıracak, hiç bir iktidar anlayışının bulunmadığı, yaşanan bir devrim için taşın altına elimizi koyuyoruz.

“Biz, korku ahlakını değil, hevesi, gönüllülüğü ve kişisel sorumluluğu örgütleyeceğiz.” *B. Durruti*

Karşı-Konumlanış

Farklılıkların biraradalığı

Yaşamın her alanında, tahakkümün ve kendini üretiminin üzerimizdeki belirleşleri; kodlamasının konumlandığı alanlarda bulunuşumuz, farklılıklar göstermektedir. Kimi zaman iktidara olan gönüllü kulluğumuz kimi zaman bir otoriter olarak hiyerarşi kurduğumuz ve kimi zaman tahakkümü onaylayıp haz alarak arzusunu ürettiğimiz; ona yön verip yeni otoriter alanlar açarak ya da var olanlar üzerinde biçimler üretip konumlar yaratarak hayatımızı kendimizin kodladığından bihaber, illüzyonlar içinde ya 'ütopya'mızı ölümden sonrasına devrederek yahut bir gün olacağı söylenegelen 'devrim anı'na emanet ederek can çekişmekteyiz. Aynı zamanda yaşadığımız gezegenimizde ekolojik döngüyü ve diğer canlılara olan tahakkümümüz yoluyla canlı olan, parçası olduğumuz doğayı katletmekteyiz.

Doğa'yı üretim için tüketim kaynağı durumuna sokarak diğer canlıların hayatlarına müdahalede bulunuyor; yok-edici enerji üretimi, endüstri ve otomasyonu için teknoloji fetişizmiyle yaşamımızı yok ediyor, canlıları buna boyun eğmeleri için baskı ve yabancılaştırıcı/evcilleştirici yöntemlerle aptallaştırıyor ve daha fazlası için sömürüyor, öldürüyor ve bunun böyle sürmesi için halüsinasyonlar yaratarak onları sınırlar, sınıflar, cins(iyet)ler altında birbirine düşürüyor ve simülasyonda aldığımız konumları koruyoruz.

Yaşayan ölümler olduğumuzu ve gezegenimizin her gün biraz daha yok olduğunu gizlemeye her çalıştığımızda, özgürlüğümüze o ölçüde uzaklaşıyor ve iktidara; vereceği kararlara teslim oluyoruz. Kendimiz adına konuşmayıp başkalarının bizim adımıza kararlar vermelerine boyun eğiyoruz.

Özgürleşmenin yolu bulunduğumuz konumları terk etmek ve onlara karşı mücadelemizi sürdürmekten ve dolayısıyla karşı-konumlanışlarımızı yaşamın tüm alanlarına yaymaktan geçer. Ancak farklılıklarımızı birbirimiz-kendimiz için kabullenerek bir arada eyleyişimizin özerkliğinin bilinciyle, dünyada karşı-konumlanış ağları kurarak yaşamı diriltip soluk alabiliriz.

Tarihe iktisadi-insan merkezci bakışa ve yaşamın bu müdahaleyle sürmesine, seksizme , her türden temsiliyet ilişkisi ve faşizme topyekûn karşı çıkarak;

Kendi adımıza: **An Bizimdir!**

Ya sence?

dünya

Allen Ginsberg ve Küçük İskender'e

kişisel bir sözle girecek kadar kişisel değilim dünya
ne yana dönsem toplum sallanıyor
aklımdan çıkmıyorsun 7/24 kemiklerini sayıyor
dişlerinin arasına uzanıyorum

dünya beni çileden çıkarıyorsun
hiçbir somut çözümüm yaraşmıyor sana
başlık paralarını toplasam doyurabilir miyim
arta kalanları da ayırırsam iki gün yeter mi
brüt katrilyon dolar ve sen

rengime göre değişir mi yediklerim
bukalemunca yeni bir dil midir!

neden intihar etmiyorsun
neden her boku benden bekliyorsun
kabuslarımı rahat bırak
Çin seddi senin olsun
defol git başımdan!

Kronştadı hatırlatmasam da Irak yakın bir tarihtir
cesetleri cüssene yükledim bir omuzlan hele dünya
sindiremezsen turşusunu yaparsın!
bilirim buna hayır demezsin!

küresel ısınıyoruz
marka marka güneş kremlerini de unutmayasın
sürmene yardımcı olmasam da
doğru kutuplara gider sörf yaparız -karşılıklı
aklımı başımdan alma dünya!
ben yer miyim!

bir kampanya düzenleyip oksijeni satışa sunmana az kaldı
kestirebiliyorum iyi iş bu
seni ödüllendiriyorum

gidiş dönüş bir uçak bileti ve istediğin kadar petrol!
desem hoşuna giderdi!

az önce katliam haberi okudum
okudukça için açılıyordur

ekmeği fethetmek aklına gelmezse senin
onca okudukların neye yarar
karşıtına dönüşmek için mi savaştın
beden ve ruh birdir
çalıştır saksıyı dünya!

birleşmiş illetler den ne zaman sıyracağız yakamızı
hiç rüyanada mı girmedim

orduya kapak atınca her şey rayında görünüyor mu
ayna da başka bir şey misin sen dünya

insanlarını ve hayvanlarını örgütlüyorum diye
ben de kovulur muyum Bakunin gibi
bir avuç anarşistiz
ne zaman onurun olduğunu anlayıp el açacaksın
tanrı ve devlet eş okunuyor mu okullarında

An Bizimdir!

bi düşün

hala yaşıyoruz aç
gözlerini dünya!
daha ne kadar saklayabilirsin!

Allen çoktan cinneti boyladı peki ya
İskender kendini neden öldürdü dünya
sorarım sana...
artık takatim kalmadı
hala dönüyor musun?
tutkumuzdan!

Sinan Praksis

KAPİTALİZM, HOMOFOBİ VE ANARŞİZM

“Farklılıklar, X'in (firma adı) rekabet gücünü arttırmaktadır. Tutum, davranış, deneyim ve kültür çeşitliliği, küresel pazarlarda akıllı çözümler bulunmasını destekler ve hayati önem taşır.”

Küresel pazarda faaliyet gösteren X firmasının, farklılığa bakış açısı bu. Peki ne demektir bu? Küreselleşmenin, makinanın yani sistemin bu bakış açısı nerelerde ve ne şekilde karşımıza çıkar? Bunlardan sadece bir kolu olan homofobi söylemini ele alacağım...

İşletmelerin, yani kapitalizmin temel taşlarının bakışının özeti yukarıdaki cümlede gizlidir. Hatta gizli bile değildir. Sistem, farklılığa, farklı tutuma, davranışa, deneyime ve kültürel çeşitliliğe ihtiyaç duyar. Çünkü küresel pazarda her türlü gelecek talebe esnek olarak cevap verebilmesi buna bağlıdır. Peki kimdir talebi esneten? Çeşitliliği yaratan? Tabii ki; farklı müşteriler.

Çünkü her farklı müşteri, farklı bir malı, farklı bir tüketimi, farklı bir tüketim kültürünü ve bu yeni tüketim kültürü de yeni tüketimsel çeşitlenmeyi ve yeni çeşit malları getirecektir. Örnek? Gay barlar, lezbiyenler için buluşma noktası kafeler, eşcinseller için yepyeni bir moda v.s... Örnekleri çoğaltmak mümkün. Ve tabii her işletmeye bu tutum, davranış ve kültüre sahip eşcinseller gerekiyor.

Ancak günümüzde işletmelerin yönetim uygulamalarında bile daha henüz yeni olan bu sözde farklılık akımı toplumsal ve siyasi açıdan daha da yeni. Çünkü toplumda, tanrının kutsal egemenliğine dayalı dini yönetim ve kodlama sistemlerinin kökleri çok sağlam. O kadar ki dünyanın birçok dini inanı, bunların çevresi ve hatta bunların uğruna yaptıkları tartışılan dini savaşları; haçlı seferleri tartışılıyor... Bu açıdan bakıldığında çatışmalar çok fazla. Özellikle günümüzde sık sık din ve tıbbın karşı karşıya geldiğini görüyoruz. Mastürbasyon, kürtaj gibi konulardan başlayıp, çalışmaya kadar giden bu tartışmaların kökleri kutsal(!) kitaplarına kadar dayanıyor. Peki neden?

Kapitalizm müşterisini çoğaltıp yeni tüketimler ile tüketicilerin, tüketim güdülerini canlı tutmak zorunda. Dolayısıyla sürekli gelişen, büyüyen, değişen, yer yer farklılık gösteren, çeşitli tüketimlere ihtiyaç duyuyor. Bunun için kapitalizm esnek olmak zorunda, kendini yenilemek zorunda kalıyor. Fakat toplumları değiştirmek, piyasaları kontrol edebilme hızıyla aynı hıza sahip değil. Kapitalizm bir yandan bunun sıkıntısını çekerken bir yandan da, bunu olabildiğince yeni tüketimler yaratmak için kullanmaya çalışıyor.

Kapitalizm, feodalizmin temellerinden beri, toplumsal yapıları kontrol edebilmek ve yönetebilmek için, din kurumları, devlet kurumları v.b. kurumsal üretimler ve bu kurumsallığa bağlı olarak kurumsal dinler, kurumsal ahlak anlayışları ve kurumsal cinsiyetler yarattı. İşte eskiden günümüze sarkan bu kurumsal cinsiyetin içinde sadece 2 adet cins bulunmaktaydı: erkek ve kadın. Ve kapitalizm hep bunlar arasındaki

ilişkileri düzenlemeye çalıştı. Bu başlı başına ayrı bir konu. Ancak geçmişten beri süregelen, kapatılmaya çalışılan, baskı altında tutulmaya çalışılan, sindirilmeye çalışılan, eski üretim ekonomisinde bir açık, bir kayıp, askerde bir çürük olan eşcinseller bugünkü tüketim ekonomisinde yeni bir kar nesnesi, yeni bir mal skalası ve aynı zamanda bunlara yönelik üretim sürecinin bir dışlisi olarak kullanılmak isteniyor.

Kapitalizm bunu, topluma yaymak ve toplumsallığı kullanmak için dini kullanamayacağını biliyor. Çünkü bu hem çok sağlam bir kurumsallaşmaya sahip yani bunu göze almak hem riskli hem de çok uzun bir süreç olarak karşımıza çıkıyor. Ayrıca bu aynı zamanda dünyanın çoğunun farklı dinlere mensup olması, binlerce inanan, binlerce dini mal ve hizmetin piyasalardan çekilmek zorunda olması, çok büyük bir müşteri kaybı ve aynı zamanda yönetim sıkıntısı olarak karşısına çıkıyor.

Bunun yerine kapitalizm, hem dini ve dini müşterilerini körükleyip hem de karşısını bunu körüklemesine yardımcı bir yenilik arıyor. Dinden daha güvenilir, insanların daha kolay kabul edecekleri, dinin zaafı olan bugünün dünyasına yararlılık konusunda daha somut bir şey... İşte tam bu noktada Foucault'un da işaret ettiği o eşsiz "bilim" karşımıza çıkıyor: Tıp!

Foucault bu konu üzerine yoğun çalışmalara sahip. Bunları buraya sığdırmak imkansız. Ancak bazı örnekler pratik örnekler üzerinden gidilirse bugün tıp, sağlıklı olanın ve olmayanın söylenmesi ile insanları

yönetiyor. En küçük bir tıbbi kriz bir firmayı değil başlı başına bir sektörü kapatabiliyor ya da tam tersine bu sektördeki bazı firmaları yukarıya çıkartabiliyor. (Kuş gribi tavukçuluk sektörünü vurmuştur. Çünkü tıp çevreleri bunların sağlığa zararlı olabileceğini belirtmiştir. Aynı tıp çevreleri, sektörü dağıttıktan sonra, büyük sermaye sahiplerinin tesislerini gezmiş, sağlığa uygun olduklarına onay vermiş, medya aracılığı ve gene sermaye sahiplerinin radyosunda, gazetesinde, televizyonunda bu haberler ardarda çıkararak, uzun dönemde küçük firmaların tıbbi denetlenmesinin zorluğunu öne sürerek sağlıksız olabilecekleri öne sürülmüş, büyük firmalara ise çok büyük bir rekabet avantajı verilmiştir.)

Diğer yandan toplumun zararına olan farklı kesimler, toplanarak deli kisvesi altında tımarhanelere kapatılır olmuştur. Deli sözcüğünün anlamı bile bu yönde değiştirilmiştir. Eskiden “Deli! Tımarhaneye kapatmalı seni!” denildiğinde, mental – fiziksel bütünlüğü açısından sorun görülenleri niteleyen sözcük şimdi, sinirlenilen, iktidarın sözüne girmeyen, uzlaşılamayana yöneltilmiştir. Bu nedenle “suç” işleyen ya hapishaneye ya da tımarhaneye gitmektedir. Bunun kararını ise iktidar kendine göre vermektedir. Bu büyük kapatılma, sisteme uyum sağlayamayacak ve sistemin kullanamayacağı kişiyi tımarhaneye, sistemin göz önünde bulunmayan polisinin yetiştirilmesi ve bunların başak bir iş yapamaması için hapishanelere kapatılmakta burada gereğine göre mafya çizgisine bile gelebilmekte ve derin devleti oluşturmaktadırlar. Bunların hepsine karar veren iktidarın temel aracı ise

tıp olmuştur. Tımarhaneye girip girmeme, psikolojiye bırakılmıştır. Bunun temel aracı da Freudçu psikanaliz yöntemi olarak açığa çıkmıştır.

Freudçu psikanalize karşı olanlardan biri olarak Foucault, eleştirilerini, Freud'un psikolojik analizleri olan psikanalizi, kişinin sözde özgürleşmesi adına hep çocukluk ve yetiştirilme evresine dayamış, burada kısıtlamış ve sadece buradan hareketle onu kodlamıştır. Yani tam tersine özgürlük söylemi altında, iktidar ve onun tüm kurumsallaşması ve hiyerarşik zincirleri altında (öyle ki bkz. toplumun temeli aile kurumu olarak alınır hep) geçirdiği çocukluk dönemi ve yetiştirilmesine dayatır.

Bu noktada kapitalizm, eşcinsellik konusunda topluma yeni bilgi kodlamasını aktarmak için dine karşı tıbbi desteklemekte ve "homofobi" kavramını öne atmaktadır. Homofobi; eşcinsellere ve eşcinselliğe karşı "korku" ya da ayırım ve "hoşnutsuzluk" içeren yaklaşım anlamına gelir. Bu ayrımcılık açısından, farklılıkları değerlendirerek hepsini tüketime yönlendirmek isteyen kapitalizm, homofobi kavramıyla "faşizm" üzerinden toplumu bombardıman altına alır. Bu sayede yaptığı suçlama ile topluma konuyu tartışılabilir kılmaktadır. Yani konuyu politikleştirmektedir. Bugün bu yüzden birçok tıp çevresi, işletmeler, sözde aydınlar, özellikle eşcinsel çoğunluklu sivil toplum kuruluşları ve sistemin elinin yettiği tüm özneler. İktidarın bu politik oyununa düşmekte ve çok önceden, eskiden günümüze gelen, iktidar ve sistemin kendilerine uyguladıkları baskı, şiddet, ayrımcılık, yabancılaştırma ve dışlamaya rağmen bu politik oyuna yenik düşmektedir. Çünkü homofobi kavramı Freudçu bir analiz ile bugünün iktidarının en temel aracı olan tıp ve psikolojinin bir ürünü yani

eşcinsellere bugüne kadar yapılanların yegane sorumlusu olan iktidarın bir çıktısıdır. Bu durumda eşcinseller bu kavram üzerinden politikleşerek iktidarın aracı olmaktadır. Yani yeni bir tüketim nesnesi ve bu tüketime karşı bir üretim öznesi aynı zamanda din gibi başka tüketim kültür ve kaynaklarını düşmanlık üzerinden körükleyen bir ekonomik araç halini almaktadırlar.

Halbuki cinsiyet ayrımcılığının, seksizmin ve bugüne kadar yaşanan tahakkümün önüne geçmenin tek yolu; iktidarın tüm ilişkilerini terk etmek, bunlardan çıkmak, iktidara, iktidarın aracısıyla ve politize olarak değil, ancak, iktidar ve tüm araçlarına karşı bir apolitik anarşizmle mümkün olabilir. Çünkü ancak iktidarsız bir mekan-zamanda tahakkümsüzlük ve bireylerin ve kolektifselliğin özgürleşmesinden bahsedilebilir.

Ozan Durmaz

“bana köfteler hazırlayın salatalar hazırlayın bir de pencere
oturup umutla bir şeyler unutayım”

Turgut Uyar

eski bir uyku

deniz can öztekin'e

unutmaya mı geldiniz deniz hanım
bir çocuğunuz vardı beş yaşında
onu doğurmaya mı geldiniz

telefon uyarıları uyandırma servisleri
çalar saatten uyanan guguk kuşu
almanyadan gelen kırık bir pikap
sizde eski bir uykuyu unutturabilir

en iyisi siz ellerinizden uzak kol saatinizi
durmaya ayarlayın.aşkın aşkla çarpımına.sonsuza
tükenişine insan huyunun
bir çocuğun saklambaç oynarken
duvarda unuttuğu yüzüne

her sabah böyle erkenden
erkenden geç kaldığınız
asansörü ev penceresi gibi açtığınız
ya da bir şiir kitabını tersinden okuduğunuz
oluyor mu hiç deniz hanım

siz koşarken inanın
uzak atlar yıkanıyor biryerlerde
salı-verdi öfkeyle ördüğü ilmeği
bir kazağın ortasından başladı dokumaya
bir mavinin ortasından
belki hiç bilmeyecekti
gökyüzünün en eski yeri neresiydi

siyahiç

PUNK VE ANARŞİZM ÜZERİNE

Bir karşıt kültür olarak Punk hareketi, ortaya çıktığı 1970'lerden beri politik bir ideolojiyi değil bir felsefe veya yaşam tarzını benimsemeye daha yatkın olmuştur. Ziyadesiyle yatkınlığın getirdiği seçeneğin Anarşizan bir tavır takınmasına şaşmamak gerekir. Punklar anarşist yaşam tarzına yatkınlıklarını Sex Pistols'ın yaptığı bir şarkıya borçlu değillerdir. Sanayi devrimi sonrası oluşan global buhran soslu ekonomik sistemler, dünya insanları üzerinde bir çok politik, sosyal ve ekonomik etki yaratmıştır. Bu etkilerin hepsi de köle isaura taraftarı ve hegemonya menşeli olgular olup, suratlarımızda; 1.dünya savaşı, 1917 1. Rusya köle komünizmi olimpiyatları, Alman İspanyol İtalyan ortak yapımı faşist diktatörlük kursları gibi tokatlarla patlamıştır. Bu süreçlerden geçen insan oğlu, özgürlük düşlerini bir kenara bırakıp kendini üretime vermiştir. Bu sayede oluşan sermaye, insanlar arasında derin uçurumlar yaratıp,😊 konuyu çok uzattığımın farkına vardım.

Tabii ki de her şey Sex Pistols'la başladı. Yarattıkları müziğin insanlar için ne kadar anlam ifade ettiğinin farkına varamasalar da, anarşist punk ekolünün başlamasına da ön ayak oldular. Clash, Sex Pistols, MC5 olarak nitelendirilebilecek olan 1. dalga anarşist punk tavır aslında sadece böyle bir tavrın oluşabilmesi için ortam yaratmıştır diyebiliriz. Aslında MC5'ı bu gruptan çıkartmak gerekir. Çünkü bu insanlar Amerika, Michigan'da sokaklarda minivanlarla dolaşıp insanlara "silahlanın, devrim yapacağız" diyebilecek kadar 1. dalga olmayı hak etmeyen bir takım insanlardı. Ama 2. Dalga için çok yaşlılardı. Konudan hemen kopabilme yeteneğimin farkına tekrardan varıp, devam ediyorum. 2. Dalga anarşist punk tavır ise kızgın sulardan serin sulara atlamak gibi bir şey. Olayın başlangıcı da diyebiliriz. "eskiden,otoritenin verdiği can sıkıntısıyla lümpen lümpen işçi babamızın getireceği 3 kuruşla ne kadar şarhoş olabiliriz diye düşünürdük. Şimdi ise bizim gibi olanlar için ne kadar bira üretebiliriz diye düşünüyoruz." demiş Crass vokalisti Steve Ignorant. 1979 sonrası Crass'ın başı çektiği dönemde, punk'ın anarşi ile birlikteliği yoğun bir taraftar bulmuş ve günümüze değin kemik bir kültür oluşmasına sebebiyet vermiştir. Crass adlı bu grup böyle bir etki yarattığını kendi plak şirketini kurduğunda anladı. Punk kültürünün en önemli köklerinden biri olan ve anarşizme ne kadar yakın olduğunu belgeleyen "Do It Yourself" yani "Kendin yap" geleneğini yarattılar ve otoriteye olan isyanın alevine bir bidon benzinde sen dök kampanyasını

punklar için başlatmış oldular.

Britanya'dan Conflict , Discharge, New Model Army (müzikal tam punk olmasada), ABD'den MDC, Dead Kennedys, MC5, Destroy, Los Crudos, hatta Hollanda'dan The Ex, Almanya'dan iğrenç acid zamanları olmasına rağmen Unter Cons, gibi isimlerden oluşan ikinci dalga anarşist punk akımı özeleştirir yaparsak belki de, en sağlam işlere imza atmış tayfadır. Çoğu grubun adını belki unuttum yazmadım belki de bilmediğimden yazmadım, bilemeyeceğim. 3. Dalga diye birazdan tabir edeceğim anarşist punk tavır ise 1990 lar ve günümüze uzanan zamanları kapsamaktadır. Bu dönemlerde Do it yourself geleneğinin cılkı çıkmıştır düşüncesindeyim. Tabi ki bunun sebebi iletişim teknolojilerinin ilerlemesi sonucu punk'ın aşırı popülerleşmesidir. Moda akımı punk ile taş gibi punk'ın birbirine karıştırılarak pazarlanması, albüm kapaklarına A çizilip, fahiş fiyatlara satılması gibi nedenlere sebebiyet vermiştir. Buna rağmen anarşist punk geleneğini sürdüren bir takım zatlar da mevcut olup, dinimize göre katli vaciptir. Neyse. Anti Flag'ın trash müziği, Subhumans'ın bazen etnik yankılı sesleri, Againsts me, Antischism, Black Flag, Chumbawamba, Propagandhi, Stirekers, Behind Enemy Lines, Oi polloi gibi daha bir sürü grubun içinde yer aldığı 3.dalga gruplarından bazıları bunlardır. İşin içine ska türü girince de ortaya Ska-p, Boikot, Againsts All Authority, Choking Victim, Mano Negra, Meganoidi, Ataque 77 gibi gruplar ortaya çıkmış, insan kanının kaç derecede kaynadığını bulmak için çeşitli etkinlikler düzenlemişlerdir.

Açıkçası üzerinde durmam gereken nokta; anarşist punk'ta Crass gerçeğidir. Bu insanlar; otoriter düzenin kötülüğünden oturup yakınmak yerine, bir şeyler yapmayı seçmişlerdir. Londra'da küçük bir dairede açılan plak şirketi belli bir süre sonra evsizlerin ev ve yemek imkanı bulunduğu, homoseksüel insanların rahatça yaşayabildiği, hatta uyuşturucu bağımlısı gençlerin rehabilite olduğu bir işgal evine oradan işgal köyüne dönüşmüştür. Bir çok kez saldırılara maruz kalınmış, buna rağmen Blackpool kentine başka bir şube açılmış, işsizlerin sanat öğrenerek hayat neşesi kazandıkları bu yerlerden sertifikalar alarak, yeni atölyeler oluşturulmuş ve bunlar otonom bir yapı edinerek, İngilterenin çoğu bölgesine yayılmıştır. Şuan avrupada birçok ülkede bulunan anarşist dernekler, işgal evleri, sanat kültür atölyeleri, müzik kolektifleri Crass örneğinden yola çıkılarak oluşturulmuştur. Crass grubu sadece bir punk müzik grubu olmaktan ziyade, sosyal bir yapıyı vücuda kavuşturup,

bireyin hayata tutunma mekanizmasına çok şey kazandırmıştır. Baskının, hegemonyanın ve şiddetin sardığı dünya düzenine, alternatif bir yol olmuş, isyan edebilmenin kudretini ortaya çıkarmışlardır. Sanat komünü oluşturmak şuan belki de mevcut sisteme karşı başvurulacak ilk adımdır. Sanatın hayat kurtardığını söyleyen bazı çevrelerin ne kadar doğru bir tahlilde bulduklarını yukarıda ki örneklerden gördük sanırım. Bu yazıda kah güldük, kah ağladık. Yazının çok kısa olmasından dolayı özürlerimi iletirim.

Haydi Kulüm

HER ŞEY SADECE KENDİSİ İÇİN ÖLÜ OLABİLİR

evrende, Őeylerin var olmaları tanımlı olmalarıyla mümkün, hatta özdeŐtir. başka bir deyişle, kavramların insan için bir gerçeklik olması kendine ait tanımının varlığına bağlıdır.örneğin ağağ denildiğinde aklımızda oluşan Şeyin kökleri, dalları ve yaprakları vardır. basit bir mantıkla olguyu tersten açıklarsak kökleri ve dalları olan Şey ağağtır.

her tanım aynı zamanda tanımladığı Şeyin doğasını oluŐturur. "benzin yanıcı ve akıŐkandır" önermesinde yanıcı ve akıŐkan olma benzinin tanımlarındandır ve onun doğasının da birer parçasıdır.

önemli olan bir diğer konu ise, kavramların doğasına uygunluğudur. ağağ örneğinden açıklamak istersek, doğasının bir parçasında kökleriyle toprağa bağlı olan ağağ koŐamadıėı için kendini özgürlükten yoksun hissetmez. ağağ koŐamadıėı için özgür olmadığını öne sürdüğü an, özgürlük kavramı yabancılaşmış, gerçeklikle bağını koparmıŐtır. bu değişim sonuncu kavram kendi amacını yitirir ve anlamı dışında başka bir anlamı karŐılıyor görünür.(bu görünte içeriksizdir.)

bu tür yanılsamalar bir çok kavramı yanlış yorumlamamıza yol ağar. tüm bu söylediklerimi tam da bu tür kavramları doğru olarak anlamamız ve doldurmamız için söylüyorum. örneğin tüm gerçekliği kendi gözleriyle gören, kendi aklıyla bilen birey değer yargılarını bu yargıları üreten kurumlardan aldığa bir yabancılaŐmaya sürüklenmez mi? ben kendim için özken ve sen sadece fenomenken bencillik nasıl bir kavramdır? ya da sen benim için sadece bir görünteüyken, ölmen nasıl yorumlanabilir? japon balığın öldüğünde ağlarsın. peki ya tamamen görünmez, hissedilemez, varlığı algılanamaz olsa ağlar mıydın? herŐey sadece kendisi için ölü olabilir. tam da bu yüzden evreni görebilen her göz kendisi için bir evrendir.

en kafa karıŐtırıcı olanlardan bir de nasıl oluyorda insan inandığı bir değer adına ya da sevdiği biri için canından vazgeçebiliyor.

madem ki tüm değerler benim dışında katagorize ediliyor, o zaman nasıl olur da bir görüntü özden daha değerli olabiliyor. bu olay söylediklerime bir antitez değil bir örnektir. açıklayayım; her insan kendini var etme eğilimindedir. bu, anlamlı olmayla mümkündür. (sonsuz elemanlı bir küme içerisinde sonsuz konbinasyon mümkündür ve biz o olasılıklardan biriyiz. anlam kavramını yaratır ve kendi yaşamımızın anlamlı olması gerekliliği gibi bir yanı yanılığa kapılırız.) kendimizi adadığımız şey için işlevsel olmak bizi var eder. sevdiğiniz o insan için ölümü göze alır ve sevginizi dolayısıyla kendinizi gerçekleştirirsiniz.

Baran

HAYATTA KALMA KILAVUZU - AŞK

Her yüceltilmiş kavram gibi aşkta artık yalanlar sisteminin bir parçası haline gelmiştir. Son kale yeniklerin, düşmüşlerin saf aşkı bulacağı inancı da post_modern barbarlık toplumunca yok edilmiştir. Aşk diye bir şey geçmişte varolmuşsa bile, günümüzde tüm insani ilişkiler gibi bir iktidar sistematiğine dönüşmüştür.

Hayatta kalmak isteyenlere tavsiyemiz; zayıflığa yenik düşüp böyle bir yalanı yaşıyormuş histerisine kapılmamalarıdır. Karşıdan gelecek aşk bahaneli iktidar tuzaklarına karşı paranoyak şüpheciliğini elden bırakmamalarıdır. Eğer, tarihinde insanın naif olabildiği bir dönem yaşandıysa aşk orada kalmıştır. Bu gün yada gelecekte böyle bir olasılıktan bahsetmek bile sistemi daha da güçlendirmekten öte hiçbir işe yaramayacaktır. Kişisel aydınlanma çabasını erişilmez yücelikleri arayışa indirgemek ham hayalciliktir. Bulunacak bir altın post yok. .. Arayış çabası sadece kişinin kendi kendini tahribiyle sonuçlanacaktır.

İnanılabilecek tek şey rastlantının tuhaf yasalarıdır. Plansız, programsız, hazırlıksız, silahsız ve de düzensiz, rastlantısal koşullarda yan yana gelip; iktidar üretmeden, kıssacık anı yaşamayı ve zarar vermeden kendi yollarına devam edenleri kutsamalı. Buradaki bağlılık hiçbir şey'e dir. Çünkü -hiçbir şey- her şeyin arasına sızmış minik bir özgürlük aralığıdır. Genel geçer de olsa, gelir geçer de olsa mucizeymiş gibi kısacık bir an önümüze dikilen 'hiçbir şey'le yüzleşme cüreti gösterebilenler, gerçek özgürlüğe inananlardır. Onlar; hesap-kitap yapmadan, oyunlar oynamadan her türlü egosal iktidar hevesini aşağılayıcı bir acizlik sayarlar. Karşılarına dikilen ütöpik hiçbir şeyle kısa bir süre de olsa bütünleşip , bu düş uğrağında yaşananları nesneleştirmeden, hayat savaşlarına kaldıkları yerden devam edebilenlerdir.

'Hiçbir yer'e ulaşabilen 'hiçlikler' yaratabilen insanlar, yeni bir etik ve dürüstlük yasasıyla çevremizi kuşatan mikro iktidar ağlarını parçalayarak, tek tek bireyler ötesi avandgard hareketler oluşturabilirler. Parçalanmış 'ben'ler arkasındaki Ben'e ulaşma çabasındakiler, yani bize sunulan yollar haricindeki gizli geçitlere dalabilenler özgür Ben'lerin kollektif hareketliliğini yaratabilirler. Bu bir zaman meselesidir ama hayal gibi sonsuza ertelenemez. Charles Fourier'in dediği gibi başlama yeri ve zamanı, şimdi ve burasıdır. Anlattığımız yolun imkansız olduğunu bilecek

kadar gerçekçiyiz. Kişinin kendini bulma-kendisi olma savaşının zorluklarını, içimizdeki iktidar şeytanlarının yıkıcılığını, bir araya gelmenin imkansızlıklarını biliyoruz. Önemli olan harikalar değil olasılıklar ülkesine bizleri götürecek kapıların kısa açılış anlarını yakalamaktır. İnanabileceğimiz tek şey rastlantılardır. Yaşam-ölüm, delilik-dahilik, tutku-özgürlük arasındaki dar uçurumlarda kaybolmayı başarabilenler, olasılıklar ülkesindeki gizli çiçeğe yani devrime ulaşabileceklerdir. Sanatın, dostluğun, aşkın, eylemin, acının, çocuksu sevincin, şakanın ve rehabetin tek potada eritilip düzensiz bir ayaklanmaya dönüşmesi olası en büyük sürprizdir.

Rafet Arslan

Marxizm'e Eleştirel Notlar

Diyalektik Materyalist Mantık için öncelikle insanı doğanın karşısına dikmemiz "şart"tır. İkinci şartımız insan-varlığı kesinkes "insan" olarak ele almamaktır. Yani "insan-varlık" zorunlu ve özsel olarak efendi (burjuva) ya da köle (proleter)'dir. Yani özetlersek; doğa insana dışsal ve verili koşullarda insana özselidir. İçkin bir doğa anlayışı ve verili koşulların özsel olmayan açımılandırılması söz konusu değildir.

Kölenin, efendi karşısındaki konumuyla bağlantılı olarak köle, doğa karşısındaki eylemiyle yani çalışmasıyla (emek) kendinin bilincine, köleliğinin bilincine varır. Yani bu durum elde ettiğinin (ürün) kendi elinden alınmasının farkına varılmasıdır. Kendinin bilincine insansal varlığı dışında doğaya mücadelesi-hükmetmesi yoluyla varabilir. Ve bu şekilde özgürleşmesinin kapalı olan yegane yolunu 'açmış' olur. Ancak efendi köleye bu çalışma durumunu zorladığından ötürü 'sahte' bir özgürleşme algısına kapılır. Ve böylelikle köle çalışarak üretim-tüketim mekanizmasının çarkıyla hem kendini hem de dünyasını (dünyayı) dönüştürür.

Şimdi -verili koşulların mantığından hareketle- emeğin bir bilinç ve özgürleşme aracı olduğunu görmüş bulunuyoruz. Bu yüzden emek "insansal etkinliğimiz" olmuş oluyor. Emek insansal etkinliğimiz olarak kabul edildiğine göre -yani zorunlu ve özsel varlıksallığın bilinci- bunun karşıtı olan sermayenin başka bir deyişle özel mülkiyetin, efendinin ortadan kaldırılması gerekiyor. Yani zorunlu ve özsel olan bilinç mantığının -efendi ve köle olarak- doğrudan kabul edilmişinin tezahürü. Zorunlu olan çalışmanın ve zorunluluğa iten sermayenin ortadan kaldırılışı değil; emeğin yüceltilmesiyle sermayenin ortadan kaldırılışına yönelme olarak vuku bulan bu mantık, bu ikiliğin, karşıtlığın ortadan kaldırılması yerine birinin diğerine üstün kılınması yoluyla, verili olan ama kendini ortaya çıkaran çelişkinin olumlanması (bütünelen kavranması) yerine olumsuzlayarak diyalektik materyalist mantığın aşamacı ilerleyişi için bu antagonizm devam ettirilir.

Diyalektik mantık, ilk olarak kendinin bilincine varmayı gösterdi; bu özgürleşme aşamasındaki -ilk- "tez"dir; yani 1. olumsuzlama. (yadsıma) Bu kavrayışla beraber "anti-tez" yani 2. olumsuzlama -olumsuzlamanın olumsuzlaması- (yadsımanın yadsınması) devreye girecektir; köleliğin

bilinci, kölelerin ilişkiselliğiyle toplumsallığını imler. Yani "sınıf bilinci" kölelerin çoğulluğunun birliğinin kavranmasıdır. Bu kavrayış özgürleşme için birlikte hareket etmeye evrilir yani örgütlenmeye. Ve bunun sonucunda da "sınıf bilinci" belirlenim olan senteze geçiş yapmış olur: devrime. (Sentez: olumsuzlamaları da içeren son aşama -içererek aşma-)

Burada üzerinde duracağımız doğaya içkin olan insansal varoluşun sınıf bilinciyle yer değiştirilerek, (özsellüğün tezahürü) insansal etkinliğin de varoluş bilincinden ayrı bir biçimde ele alınarak; yani bilinç ve sınıf bilinci ayrımının paralelinde hem etkinliği ayrı ve doğaya hükmetme eylemi olarak algılayıp hem de bunun bilincinin bu sayede (çalışma, emek sayesinde) kazanılır olduğunun anlayışı sonucu elde edilen bu bilinç-eylem ikiliği ortaya örgütlenme ve devrim "yapma" ikiliğini meydana getiriyor. Diyalektiğin eylem-düşünce-eylem aşamacılığı ikiliğinin temsildir. Yani örgütlenme (parti, sendika vb.) eylemin temsiliyetini içeriyor. Bu nedenle ilk olumsuzlama başarısızdır. Ki sonraki aşamalarda bu yanlışın devamıdır. "Devrim yapılmaz, olunur!" bunu imler. Sınıfın temsiliyetiyle paralel "günlük görev" ve "tarihi görev" de yoktur. Ya şimdidir ya hiçtir; yani olanın imlenmesidir: devrim. (Otonomist oluşum'lar bu açıdan incelenmelidir.) Devrim bir oluşur.

Tarihsel-diyalektik materyalizm'de bu aşamacı, erekselci , ilerlemeci (kendinde bilimsel) , belirlenimci metot onun özüdür. "Reel Sosyalizm" 'in de -kısaca özetlersek- "Bürokratik Kapitalizm"e evrilişi-evirilişi de bu yanlış mantığın sonucudur. Marksizm'in diyalektik taktiği ki 'Marksist-Leninizm'in' sınıf bilincinin öncüler aracılığıyla temsiliyetini içererek aynı zamanda da devrimi yönlendiren empoze stratejisi yoluyla proletarya diktatörlüğünün tamamen kalıcılaşmasını doğurur. Çünkü sınıf bilincinin ve temsiliyetinin sözde-eylem olarak da gerçekleştirilmesinin sonucu 'ilerleme' tamamlanmıştır. Yani yukarıdan bir örgütlenme ve bilinç empozisiyle devrimin gerçekleştirilmesi yoluyla içerilen aşamalar sağlandırılmış olmaktadır. Dolayısıyla bu aşamalar -"bilinç, örgütlenme, devrim"- sonucu oluşan ve kapanan bir mekanizmayı ortaya çıkarır.

Tarihte, örgütler açısından genelde sorunsal tarihi görevleri olarak "dönüştürücü" araçların yani merkezi-hiyerarşik-otoriter örgütlenmeler ve diktatörlük gibi zaten yanlış olan durumların tartışmasında yalpalanıp durmuştur. Hala da durmaktadırlar. Sorun başka yerde , buradadır.

Tahakküm sorunsalının açmlandırılmak istenmesi ile karşılaşılacak temel yanılığ iktisadi-insan-merkezli bakış açısıyla insanın doğadan ayrıştırılmış olarak ele alınmasıdır. Doğa, dışsal bir nesne konumuna indirgenmiştir. Ve yine bu dışsal ilişki kapsamında özne olarak insan nesnesi doğayla ilişkisi bağlamında kendini belirleyen bir bakıma bilen ya da özgürlüğünü sağlayan olarak ifade edilir. Oysa, insan doğadandır. İnsan doğanın kendi etkileşimi içerisindeki bir canlı organizmasıdır. Bütün her şeyin ifadesi bu uzay-zamanın (doğa) bütünlüğüdür; bütünlüğüne içseldir. İnsansal varoluş , kendinin bilinci bu bütünlük içerisinde şeylerle ve diğer türlerle ve de kendi türüyle etkileşiminin bilincine varılmasıyla mümkündür. Varlığının kendi ve parçası olduğu doğanın devamının niteliğini ve varlığının sürekliliğini belirleyecek olan da budur. Yani bu kendilik doğa'dır.

Diğer esas önemli husus ise türlerin hayatını devam ettirebilmesi için ihtiyaçlarını gidermesidir. Bu doğanın kendi içselliğinin; türlerin devamının özel olarak dile getirilmesidir. Bütünde doğada türlerin kendi devamlılığına içkin olan ihtiyaçlarının giderilmesidir. Bunun dahilinde türsel ya da gezegensel varoluşun hareketinin niteliği tanımlanabilir. Varoluşsal "giderim" (ihtiyaçların gerçekleştirilmesi) doğadan ayrılaştırılmış olarak özel anlamda dile getirirsek "türsel etkinlik"tir. Bütünsel manadaysa varoluşsal olarak sürekliliğe (harekete) içkinliktir. Giderimi gerçekleştirmek için yöneldiği şey bütüne içsel olan bir başka şeydir. Anlık olarak giderim ediminin gerçekleşmesiyle ertelenen bu süregelen edimsellik durumu varoluşun içselliğidir.

Giderimin dışında olan ya da kalan şey kendi türünden ya da diğer türlerden olanlara bırakılmayıp kendine saklanmasıyla yani sahiplenilmesiyle diğerlerinin giderimine el konulmuş olur; giderimini gerçekleştirmek için yönelecek olanın sürekliliği yadsınmış olmakla tahakküme uğratılmış olur; (Mülkiyet Tahakkümdür!) ona giderimini gerçekleştirmesi için süreceği gerekçeleri kabullenmek zorunda bırakmaya iter. Bu sahiplikle doğaya yani kendine , diğer türlere yabancılaşmış olur. Kendinin-doğanın hareketinin bu kopmaz bütünlüğü varoluşun gerçekliğidir.

Bu sahiplenme iktisadi-insan-merkezci mantık hareketiyle tabiatın sömürsüne dönüşür. Çünkü dışsal olarak algılanan doğa mantığı ve

bunun sonucunda gerçekleşen yabancılaştırmanın tezahürü olarak doğa bir "tüketim" nesnesi konumuna sokulur "üretim" faaliyeti hareketinin bağı olarak. "Varoluşsal giderim" yerine bir mülkiyet ilişkisi haline yayılarak bu eksen üzerinde giderimlerin meta karakterine büründürülmesi ve harcanan araçsallıklar sonucu biçilen değer üzerinden mübadelenin gerçekleşmesi idame ettirilir. Burada meta üretiminde kullanılan (araçsallıklardan biri) insan çalışımı ve bu çalışma sonucu elde edilen ürün bir giderim nesnesi değil bir mübadele nesnesidir. Giderim doğaya içsel bir edimdir. Giderimin karakteri mülkiyet ilişkilerinden doğmuş yapı içerisinde kavranamaz, anlamlandırılmaz. Giderim sadece bir insan çalışımı olgusu değil türlü insansal etkinliklerin hazzal geri dönüşümünü de kapsadığı gibi yapı zorunluluklarıyla vuku bulan bir edim de değildir. İnsansal etkinlik varoluşun kendilik hareketidir. Giderim bununla ilintilidir. Dolayısıyla tür , doğa ayrıştırılması üzerinden doğan yabancılaştırma, çalışma olgusu sonucu elde edilen ürüne yabancılaştırma olarak -asıl yabancılaştırma yerine- terk edilemez.

Ki giderim nesnesi üretimi , üretim-tüketim ilişkisi çerçevesinde (gelişmeye dayalı tüketim ilişkisi dahilinde "sahte ihtiyaçlar" vurguyu hak ediyor) doğayı sömürme bileşkesi üzerinden doğa, insan ayrımı gün yüzüne çıkarılmış olur ve emek-sermaye çelişkisinin de "homo economicus" manada ekonomik olarak tarihsel sindirilmiş olduğu meydana çıkarılır.

Mülkiyet ilişkisi sürdüğü sürece -giderimin özsel yapısından ayrı olarak parçası olduğu bütüne müdahalede bulunmayla- tahakküm varlığını korur; bu türsel etkinlik, mülkiyet antagonizmiyle birlikte yabancılaştırma devam eder ve giderim dışı olana el koymakla türsel devamlılığı yadsımış ve içkin olarak türler-doğa bütünselliğinden kopmakla kendini de yadsımış -ve yabancılaştırma nedeniyle- doğayı sömürme niteliğine bürünerek; doğayı tüketim nesnesi haline getirmiştir. Yine kendi kendini -diğer türleri ki doğayı- sömürmenin diğer bir ifade şekli.

Burada insanın diğer türlerin (bitkiler ve hayvanlar) yaşam (beslenme, barınma, ortama özel bulunurluluk vs.) alanlarını türlü biçimlerde mülkiyeti haline getirmesiyle birlikte özel olarak türü evcilleştirmesi (mülkü haline getirmesi ediminin diğer bir yüzü) ve evcilleştirilmeye müsait hale zoraki sokulmasıyla tahakküm uygulamasının nesneliğini örneklendirme olarak vurgulamak gerekir ki tabiatın ekolojik döngüsünün

doğayı tüketim nesnesi haline getirmesi sonucu verilen tahribat büyük sorunlara gebe dir. (Gezegenin şuan ki durumunun kötü gidişatını belirtmek yerinde olacaktır: küresel ısınma olarak adlandırılan şey/ler ve bunun dışında gündemde de olan nükleer enerji ve biyolojik silahlanma çılgınlığı vs.)

Mülk edinme giderim nesnesine yöneleceklerin dışarıda bırakılmasıyla sonuçlandığın dan yaşamsal varlığını devam ettirecek olanın mülk sahibinin buyurganlığına (tahakkümüne) boyun eğer. Mülk edinen bu şekilde hem kendi mülk sahipliğini pekiştirecek -giderimini gerçekle diremeyen mülk sahipliğini tanımasıyla- hem de mülk sahipliğini korumasının girişiminde bu giderim nesnesi için buyurganlığa itaat edeni kullanabilecek hale getirir. Ve mülk sahibi bu durumunun süreğenliğini sağlamak üzere -itaat edenin yaşamsal varoluşunu tanımamak üzere ki bu tanımayı ş yabancılaşmanın yansımasıdır- çeşitli mitler yaratır.

Üretim araçlarına sahip olana (bu kavramı giderimin üretim-tüketim ilişkisine dönüşmesi yanıyla da düşünerek) oranla yaşamak için "çalışmak" zorunda olan (yaşamak için çalışmak zorunda olmayıp da çalışımın tahakküm ürünü olması nedeniyle özsel bir değişim söz konusu değildir.) kesimin arasındaki baskı hissedimi farkı , tahakkümün yoğunluğunun mülkiyet eksenini etrafında döndüğünün ayrı bir tezahürüdür. Ki burada türsel etkinlik babında insansal etkinliğin iş, eğlenme, dinlenme, boş zaman, özel bir etkinlik vs. biçiminde bölündüğü gerçeği ortadadır. Bir arada yaşamla (grup halinde) birlikte hareket dolayısıyla birlikte giderim için hareketin birlik olarak türsel etkinlik kapsamında ilerleyişi -beraber-birlik hareketinin sonucu olarak- "iş-bölümü" mantığının ve dolayısıyla bu birlikte-türsel etkinlik "emeğin toplumsallaştırılmasıyla sömürünün ve yabancılaşmanın ortadan kaldırılması" olarak -yanlış- çözümlenen anlayışında dışındadır. Ki söz konusu mülkiyeti (tahakkümü , yabancılaşmayı) -"toplumsallaştırmak" değil onu- ortadan kaldırmaktır.

Diğer yandan yaşamak için çalışmak zorunda olmamasını büyük ölçüde garantilemiş kesim uyguladığı baskıya oranla yaşamak için çalışmak zorunda olanlardan dönen baskı- şiddet karşısında kendisini de baskıyla yüz yüze bırakır. Bu iki kutupsallık arasındaki karşılıklı artan oranlı şiddet onlara - ve yaşamsal alanlara - da zarar verir. Bu nedenle buyurganlığını

pekiştirmek için açık bir baskı-şiddet uygulamak yerine toplumu -yaşamı- normlara sokarak, devamlılığını içkin olarak açık-örtük biçimde sürdürmektedir. Bu normlama -aptallaştırma-, toplumun her katmanında düzene kenetlenmiş olarak sosyal konumlarında ve ilişkilerinde birbirlerinin yerine süreğenliği sağlar. Sorun sınıfsal olarak konulunca da ortaya çıkan sınıfsal iç baskıda, insansal -doğasal- bilinç yerine -iktisadi olarak- sınıf bilinciyle hareket edilerek yabancılaşmayı devam ettirir ve kendisi bir norm ürünü olmaklığıyla da aptallaştırılmayı -yabancılaşmayı- korur. (Norm ürünü olmaklıkla kastedilen çalışmanın bir rasyonel özerklik ve özgürleşme yolu olarak kavranmışlığıdır.)

Direnış mülkiyet eksenini içinden dışına çıkmakla gerçekleşebilir. Bu içkin dışsallığa mülki hareketten özerk ancak etkileşim içerisinde, yaşam akışında vuku bulmuş tahakküm zincirlerini kırmak ve kendilerinden doğacak özerk kodlamalara mücadele vermekle de anti-otoriter gider. Kısacası “yaşamda” tahakküm ilişkilerinin kendi içinde özerk-özel hareketleri birbirleriyle beslenir ve kendi alanlarında tahakküm kurarlar. Dolayısıyla verilecek savaşım alanlara yayılmışlıkla koşuttur.

Çözüm tahakküm ilişkilerinin kavranmasıyla onun dışındadır, tahakküm-içi dönüşümler değildir. Doğaya içkinliğin doğa olmak olarak bilinci devrim-oluştur: herkesi kapsar.

Sinan Praksis

Modernist Şiir

İri kemikli kimliklerimiz var
Ne kapılardan geçiyoruz
Ne rüyalardan çıkıyoruz

Hiç bilinmeyen bir yerden
Bilmek istediğimiz bir yere doğru;
Yetişemiyoruz!

Konuşmuyoruz
Susuyoruz
Kuraklığa önlem almak için devlet,
Su hayattır reklamları veriyor belediye otobüs duraklarına,
büyük meydanlara bakan büyük panolara.

Panolarda gözlerin var
Göz göze geliyoruz.

Hala utanıyor ve kuruyorum
Saatler geçiyor dudaklarımdan
Kapı kapı dolaştığım rüyalara
Ben girince
Sen yeni çıkmış oluyorsun.

Kurudukça kuruyor dudaklarım
Anlamsızlaşıyor gözlerindeki panolar.

Zaten meydanlar da eski meydan değil
Ya panolar var ya saat kuleleri

Bir de artık eskisi gibi buluşmak için beklemiyor insanlar....

Kule tam 12, saatin altındayım;
Dudaklarına yetişemiyor dudaklarım...

Ozan Durmaz

haykırırşiiir

size çoktandır anlatamadığım şeyler var:
elinizdekileri kendinize ayırınız demiştim
elinizdekileri kendi dininize n'aparsanız yapın
evvela homurtularınız, somurtularınız mesela
pis değerleriniz uğruna açtığınız çukura
infazlarınız ihlaslarınız iflaslarınız şöyle dursun
kovuk ufak umutlara kovuklarını dar ettiğiniz ağaçlara
bir kez olsun dönüp bakmadınız

bir kez olsun dönüp bakmadınız
meymenetsiz suratınıza, o âli adınıza
balgam suyu ikram ettim yarabbi şükür
sayıkladınız, pirincin taşını ancak
pirinç sütunlarla ayıkladınız
sıkışiir'e sıkıyönetim sıkısokağa çıkmayasağı
belinizdeki tabanca elinizdeki cop dilinizdeki hop
gözünüze dizinize dursun arkadaş'ımın canı
sefil sonunuz açtığınız çukurdan olsun

ellerini kendi kusmuklarında yuyan
üniformalı ünikornlar, hepinize selam olsun

burda kurşuna dizilmeyi bekleyen bir şair var!

tozan

8 Ocak, izmir

Ametist

Korkmayın kraliçem
Düşünceler ölmez, uykuya dalar sadece
Aşkınız sönmez başka bir kalp bulacak başka bir hikayede

ama biz yüzyıllar göremeyeceğiz
ne hüznüldür ki, bir görü
sonsuzca aynı bedende kalamaz
fakat hafıza fenomeni canlı kılar
ve hafızalar da öldüğünde
canlı kalacaklar nesilden nesile

bir kaplanın pençesinden avının boynuna
ve bir babanın göğsünden oğlunun anılarına

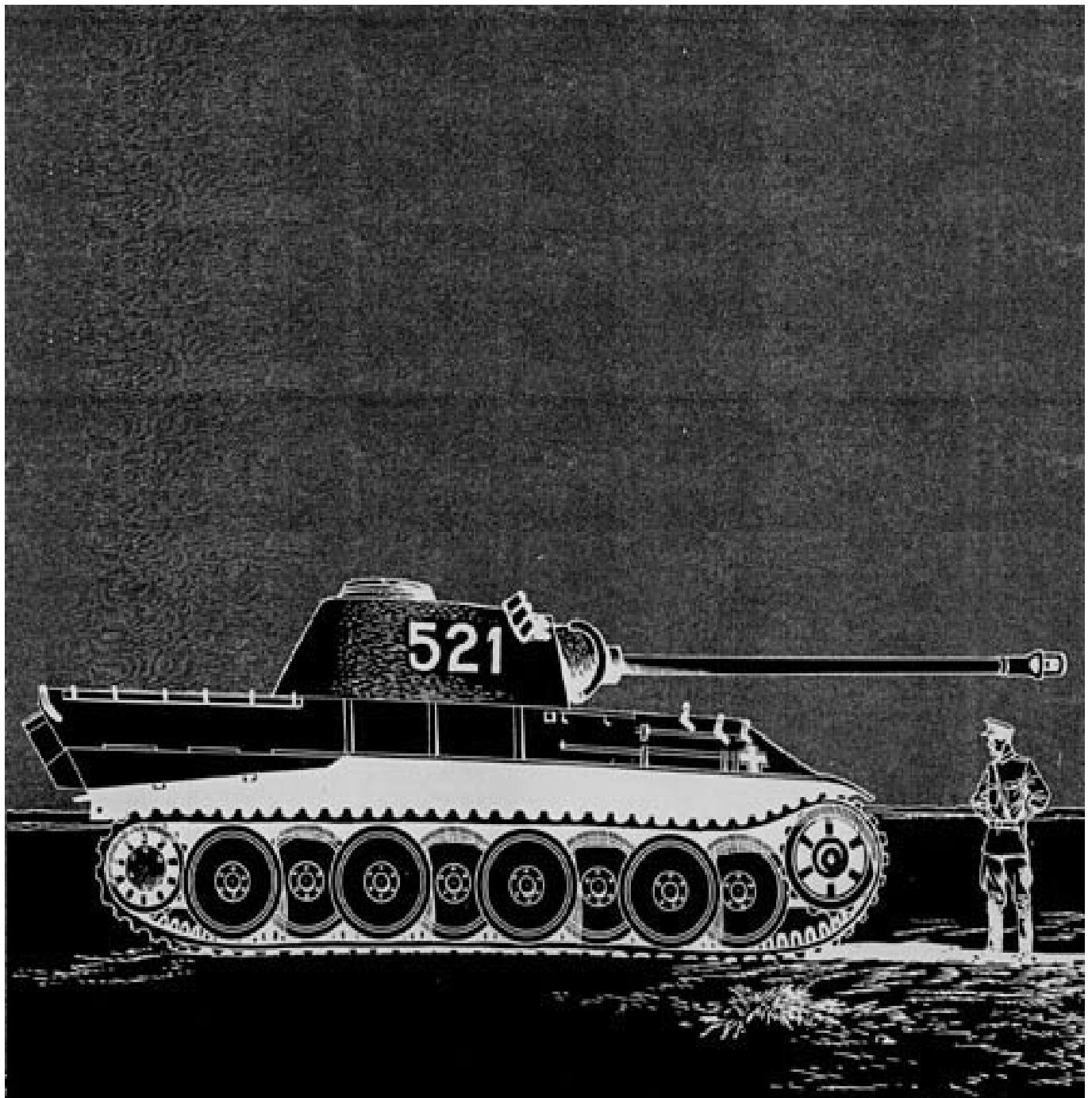
isparoz gülüş

iyi olmaya ya da kötü
dair değildir ışımalar
simsiyah bir at olmak sadece
siyah bir bayrak yüreklerde katlı
bir gece itaatsiz
usturanın ağzı seven tavşanları
ağızları camla dolu

kılıç uçlarında öyle epik ki su içişler
yere düşen şeyler gibi hüznüldü
ve boğalar erkek ayılar kayalıklarda
hala serinken toprak uyumak ağaçlarla

Fotoğraflar : *Burak Çirik*

THE PzKw 5 (PANTHER) TANK

A modern times magazine...